

Abonamentul:

Pentru monarhie:
Pe an 12 cor., $\frac{1}{2}$ an
6 cor., $\frac{1}{4}$ an 3 cor.

Pentru străinătate:
Pe 1 an 18 fr., $\frac{1}{2}$
an 9 fr., $\frac{1}{4}$ an
4 fr. 50 cm.

Foia apare în fie care
Sâmbătă.

Unirea

Inserțiuni:

Un șir garmond:
odată 14 fl., a doua
oră 12 fl., a treia
oră 10 fl.

Tot ce privește foia,
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în
Blaș.

Foie bisericească-politică.

Anul XIII.

Blaș 12 Decembre 1903.

Numărul 50.

Porniri sănătoșe.

De câțva timp lupi răpitori au năvălit asupra turmei credincioșilor și au spăriat oile imprăsciindu-le și risipindu-le. Și oia rămasă fără păstor pribegesce în nescire prin locuri necunoscute, până când sau se pierde, sau e pierdută.

De câțva timp noile secte numite religioșe, a nazareilor mai ales, au dat năvală asupra poporului nostru și prin vorbe meșteșugite și cu două înțelesuri, au început a-l îmbăta și a cerca să-l desfacă de sinul cald a bisericii. De odată cu acest atac, socialismul, cu rafinatele lui principii de un viitor de aur, face adevărate cuceriri printre poporul nostru, mai ales din părțile ungurene.

Poporul rămas multă vreme fără de predică — e un adevăr crud, dar adevărat, — rămas ca o pășune fără de a fi udată de picurii reînviitori ai plôei, s'a sălbătăcit cu totul și s'a uscat. Nu-i mirare deci, că primii picuri de plote, aduși din depărtări, suflați de vânt, cădând pe rădăcinile încă vii, dar ofilite, a făcut minuni și a redșteptat pe cei ce erau să piară.

Durere numai, că vorbele, cari au redșteptat în popor sentimentele religioșe, au fost vorbe anume ticluite, ca pe cel ce se trezesc din amorfie să-l facă să vadă alte orizonuri. Și ast fel s'a adeverit încă odată, ca în mii de alte cazuri, cuvântul scripturii: „inimicul vostru diavolul, ca un leu răcnind umblă, căutând pe cine să înghită,” și numai ca un echo depărtat s'a mai auzit la urechile celor chemați vorba, „priveghiați!”...

Și am început, de abia acum, când am vădut în jur de noi ravagiile celui dușman, am vădut de abia acum, ce

desastre pot să urmeze dacă uităm să fim ceea ce datorința ne impune: *adevărați preoți*.

Și e bine, că cel puțin acum ne deșteptăm. Să nu ne pierdem înse curagiul, dacă încercările de a scote prada din ghiarele fiarei nu va fi incununată cu succes. Fiul pierdării va peri, dar să punem stavilare valului eutropitor. Să ne încordăm brațele spre muncă, spre muncă grea și obositoare, să o scie toți acésta, dar spre o muncă sfântă, care singură revarsă peste sufletul nostru adevărata mângăiere și adevărata fericire.

Su s'a stins încă de tot în poporul nostru pornirile spre bine, credința tradițională trăiesce încă în sufletul lui, flacăra nu e stinsă, stă ascunsă sub spuză și e destulă o adiere, ca să crească și să se aprindă.

Să fim noi preoții adierea acésta, să suflăm în flacăra de sub spuză a credinții, ca focul să se reaprindă și să consume toate pornirile spre rău, lăsând inima curată lui Dumnezeu.

În alt loc a foii noastre publicăm începutul unor porniri vrednice de totă lauda, sint exercițiile spirituale sevrișite de câțiva preoți din protopopiatul Clușului, în mijlocul poporului, amenințat cu primejdia nazarenismului. E un început, care se ridică peste ori ce laudă, și lacrimile, pe cari harnicii preoți de sub conducerea și mai harnicului capelan de la Cluș, Ștefan Roșian, le-au vădut strălucind în ochii sutelor de credincioși, vor fi fost pentru ei o mângăiere foarte mare, care le-au prenoit forțele, le-au depărtat obosala și i-au indemnăat să mērgă mereu înainte.

Nu cercăm să-i felicităm, ar fi asemenea cu ofensa, ei au cunoscut ce datorințe are adevăratul preot, când vede pericolul amenințând cu totă furia. Și dacă spunem un cuvânt, e că le

dorim forțe noue, să continue lucrarea începută, le dorim cât mai numeroși imitatori, cari să pășescă cu vrednicie pe urmele lor. Nu uite înse nici unul de observările păr. Măcelar, sint nisce lucruri, cari nu vor plăce multora, dar cari trebuie stirpitate total, când e vorba de ceva mai mareș. Nu cu teorii, nici cu laudele strămoșilor, vom ridica biserica noastră la nivelul înalt ce trebuie să-l ocupe, ci prin practicarea eternelor și mântuitoarelor ei învățături.

Sint multe fântâni din cari omenii își stimpără setea, dar de sigur, că dintre toate e mai bună apa din fântâna carea e mai curată și mai îngrijită.

Sint multe biserici creștine, și poporul le găsește pe toate de bune, și nici nu face mareosebire între ele; e de datorința noastră să-i arătăm prin fapte, că adevărata biserică a lui Christos nisuieste din rășputeri să înalțe pe toți fil sēi la Dumnezeu și să-i mântuiască.

IUBILEUL DIECESEI DE GHERLA.

În 24 Novembre a. c. a sărbătorit preoțimea gr.-cat. română din „Țara Oașului” jubileul de 50 ani de la înființarea dieceșei gr.-cat. de Gherla.

Cu acésta ocaziune și-a ținut preoțimea din acest tract adunarea sa în parochia Negresci. O adevărată zi festivă a fost acésta. Sărbarea s'a început cu liturgiă, deosebit sărbătorească, la care au concelebrat 11 preoți. La capetul sfinței liturgii s'a cântat doxologia cea mare, cetindu-se și rogăciunile prescrise de Preamăritul Ordinariat diecesan a Gherlei. După finirea sfinței liturgii preoțimea s'a întrunit la casa parochială, unde s'a ținut adunarea festivă, a căruia unic obiect a fost disertatiunea ocașională despre însemnătatea înființării dieceșei.

Drept aceea protopopul districtual ca președintele conferinței deschidând adunarea

Cumpărați

Cumpărați

Calendariul Unirei pre anul 1904.

Cu un frumos calendar de părete.

Prețul 50 fl. plus 10 fl. porto.

dă cuvîntul domnului Gavriil Szabó preot în Bicsad, ca se cetescă disertațiunea ce o a făcut pentru această ocaziune.

Mă onorez a Vă trimite această interesantă disertație, care a plăcut așa de mult ascultătorilor și nutrește convicțiunea, că veți face plăcerea membrilor sinodali și veți publica-o în prețuita noastră „Unirea“.

Onorată Conferință! Ne-am adunat, să sărbătorim azi la o altă un eveniment de mare importanță în istoria și viața poporului din diecesa noastră.

E un jumătate secol de când s'a înființat episcopia gr.-cat. română a „Gherlei“.

Un timp îndelungat este acesta și în viața unei națiuni, cu atât mai în deosebi în istoria unei diecese; multe se pot întâmpla în cincizeci de ani în viața unui popor, ba chiar și în viața unui om singular. Și că așa este arată evident metamorphosa, preste care au trecut clerul și poporul din diecesa noastră.

În disertația mea nu vreau să mă ocup cu descrierea, cum s'a înființat această diecesă, căci aceea e cunoscut din șematismul edat în anul 1900.

Voiți atinge mai ales ce se referă la cele 94 parochii așa numite „ungurene“, cari au fost dismembrate de la diecesa Muncaciului și adneșate la diecesa Gherlei; și cari pe noi ne privesc mai de aproape.

În 24 Novembre 1853 prin Bulla „Ad Apostolicam Sedem“ a fericitului de pie memorie Pontifice Piu a-1 IX-lea a fost canonicată înființarea episcopiei gr.-cat. române de Gherla, după ce mai înainte prin înalta rezoluțiunea a Maestății Sale Cesareo-regesci apostolice de datul 12 Decembre 1850 se reînființesă vechia metropolie de Alba-Iulia și Făgăraș, înființându-se și două episcopii nouă a „Lugoșului“ și a „Gherlei“. La acesta

din urmă s'a adneșat și cele 94 parochii locuite de români, cari mai înainte aparțineau episcopiei ruthene a Muncaciului.

Era timpul suprem, ca aceste parochii să fie adneșate la cutareva diecesă română, căci în lungul timp, cât erau sub iurisdicțiunea episcopiei ruthene de la Muncaci, multe suflete române își pierdură caracterul și simțul român; multe comune, cari odinioară erau curat românești și multe familii românești se pierdură pe vecie pentru românătate din lipsa de preoți români.

Că așa e, adevăratește Andrei Balugyánszki profesor de istoria bisericăscă în Ungvár scriind, că: „românii din comitatele Beregh și Ugocia, sub domnia lui Ludovic cel mare, conduși de Bogdan voda, au trecut în Moldova, dar dintre românii din Beregh au rămas rămășițe și după aceea;“ tot dînsul scrie, că românii din cottul Beregh sub guvernul lui Ioan Huniad aveau și voda cu numele Ladislau. — (vezi Balugyánszki, istoria bisericăscă pag. 331 tipăr. în Eperjes în anul 1846.)

Ce s'au făcut acei români, despre cari azi nici pomenire nu să mai face??? Ne spune același istoric, că „s'au rusificat“ ce dacă aveau preoți români nu s'ar fi întâmplat.

Și cine ar sci să spună, câte mi de suflete române de prin comitatele: Maramureș, Beregh, Ugocia, Szabolcs și Sătmar, s'au pierdut din lipsa de preoți români??

Puținele cuceriri făcute ieri colea prin câte o familie ruteană din preoți, nici nu pôte veni în cumpănă față de miile pierdute.

Așa a mers lucrul veacuri și așa mai mergea și mai departe, dacă nu s'ar fi adneșat parochiile române din aceste părți nou înființate diecese de Gherla.

Din cele premerse, e evident, că adneșarea celor 94 parochii „ungurene“ dismembrate de la diecesa Muncaciului, din punct de vedere a conservării românătății era o mare binefacere.

Eu cuget a nu greși, afirmând, că factorii competenți, cu înființarea celor două episcopii nouă române, — pe lângă motivele religiozo-morale — au fost conduși și de simțul de dreptate și recunoștință față de poporul român pururea credincios suveranului său.

De altă parte înse fără îndoială, că archidieceza Blașniului, în estensiunea ei de atunci era aproape imposibil, de a fi cărmuită de un singur arhieru, mai ales că și preoțiimea pe atunci era cea mai mare parte de o cultură primitivă, iară biserica română catolică avea de a se lupta continuu cu biserica română ortodoxă, care luptă regretabilă și azi continuă, de multe ori cu cele mai miserabile mijloce; și este o adevărată sabie alui Damocle, care amenință bună înțelegerea și înbirea imprumutată între frații de un sânge; iară pe preoțiimea română gr. cat. o amenință cu totală ruină materială, atacându-i existența, chiar atunci când în patria noastră și cel mai din urmă funcționar strigă și sperază după o sorte materială mai suportabilă. — Amărită până în adîncul inimei putem zice și noi „pe noi ne nimiciră a pismei răutate și orba neunire.“

Că era mare lipsă de episcopia „Gherlei“ arată metamorfosa clerului acestei diecese din cele cincî decenii de la înființarea ei.

Despre clerul din părțile „Ardelene“ voiți aminti numai pe scurt, că în locul clerului vechi, — în cea mai mare parte de o cultură și știință primitivă, azi vedem un cler luminat cu o cultură și știință re-

FEUILLETON.

Rugăciune.

*Când valul nebunatic a lumii rătăcite
Aduce dor de patimi în sufletu-mi cernit,
Trimite-mi arma dulce și sfîntă a durerii
Din ceriul mîngăerii Părinte preumărit;*

*Căci chinul și durerea la tine mă rechemă
Vărsînd o nouă viață în sufletu-mi slăbit,
Durerea mă reinvie din somnul rătăcirii,
Durerea mă conduce la sinul tei iubit.*

Blaș 1903.

Virgil.

Regele și cele două fete.

(din „Deutsche Volksmärchen aus Siebenbürgen“ de Haltrich.)

Un rege tîner își cânta nevastă și auzi, că la două curți boeresci sînt două fete minunate de frumoase. De bre ce înse el voi să le cunoscă bine inima, se îmbracă de haiește și se îmbracă ca un boeraș de rînd. Ast fel merge la una din curți unde era o fată frumoasă dar foarte sumetă. „Bună ziua, fată frumoasă!“

zise el intrînd în curte. „Cine ești?“ întrebă fata rece, căci după port îl credea a fi un om nelusemnat. „Sînt un boeraș!“ response regele. „am un nume cinstit și un venit frumos.“

— Ședî colo pe laviță! zise fata.

— Nu am venit să șed, ci să te rog de ceva. n'ai voi să vii după mine, să-mi fi nevastă?

La aceste vorbe, îngălbîni fata de necaz și de mînie, și response:

— Cară-te nerușinatule! Eu sînt o fată cu avere și aștept să mă petescă un grof ori un prinț!“

Regele se duse mai departe la cea laltă curte boerescă.

— Bună ziua, fată frumoasă!

— Mulțamesc dtale!

— Pot să vorbesc o lecă cu dta!

— Poftim ședî pe scaun!

— N'am venit să șed, ci să te rog de ceva: sînt un boeraș sîracuț, dar cu nume bun, n'ai vrea să vii după mine?

Fata se roși de rușine și nu putu response numai de cât, în urmă response: „Cum vii eu la o cinste așa mare?“ Și din ochi puteai ceti, că zice: „da“. Atunci regele îi strînsese mîna și zise: „Acuși o se vii să te duc!“

Acum merge regele îndărăt la palatul lui și se îmbracă în hainele lui cele de paradă și-și puse semnele cele de rege și merge iar la fata cea sumetă, unde fusese mai întâi: „Bună ziua, fată frumoasă!“

— Bine ai venit, domnule rege, fi bun treci de ședî colea pe canapea!

— N'oiu ședea, am numai o rugare

— Voirea-i se fi nevasta mea?

— Bucuros, eu sînt o fată cu avere și după domn mare am și așteptat, că după domn mai de rînd mă putem de mult mărita, dar n'am voit.

Atunci zise regele mînios:

Ca pe un boeraș cinstit m'ai desprețuit, deci nu ești vrednică de a fi regină!

Cu vorbele aceste lăsă pe fata cea sumetă și merge la cea laltă: „Bună ziua, fată frumoasă!“

Iar fata-i response:

— Oh, cât este de milostiv regele nostru; poftim ședî colea pe scaun!

— Am numai o întrebare: Voirea-i să fi nevasta mea?

— Vai, domnule rege, eu sînt numai o fată sîracă, imi poftesc asemenea numai un om de pînza mea sîrac, dar cinstit și așa unul mi-am și aflat.

— Și mulțam dîmne, acela sînt eu, tu viorică drăguță! tu vei fi deci regină, și altcum nu se pôte întâmpla!

În scurtă vreme ea se făcu regină, dar rămasă tot cuminte cum fusese mai înainte.

Fata cea sumetă înse și azi tot așteptă după un grof ori prinț avut, dar accia nu se prea îmbulzesc, și bine-i fac!

Trad. de Ioan Pop Reteganul.

cerută. Poporul deștept, ferm în credința sa strămoșască, chiar și în de acelea locuri unde cu cincisecizeci de ani în urmă catolicismul era ca și o floare, care astăzi înflorește, mâne se vestejese.

Literatura română, în genere e cultivată și de cler; dar ce privește literatura științifică bisericăască, cultivarea acesteia lasă mult de dorit, cei mai chiemăți talanți căpătat îl sapă în pământ, fără se aduce ceva product.

Dartrecla clerul din părțile „Ungurene.”

Înfăințarea diecesei noastre în părțile „Ungurene” a aflat un cler de o cultură apusană, crescută, cea mai mare parte în institutele teologice cele mai escelente; în științele teologice, mai procopsiți de cât clerul de acuma, mai cunoscători de limbile clasice, cari pe atunci se cultiva în măsură mai mare prin un metod mai practic. — În genere erau preoți „după rânduiala lui Melchisedec”, preoți „propter Iesum, non propter aesum”, preoți neinfecțati de spiritul grandomaniei, a superbiei și discordiei, preoți cu inimă sinceră și dragoste adevărată frățescă, indestuliiți cu sârtea lor, mândrii de chiemarea lor malestosă, nepretențioși și modesti.

Că așa a fost, a mărturisit elocuent comisariul episcopului de la Ungvár prepositul de pe memorie: *Curgovics*, concretizat cu strădarea preoțimeii din părțile „Ungurene”, care din acea ocaziune în vorbirea sa adresată primului episcop a Gherlei între altele zise: noi nu prunci, nu omeni necopți, ci bărbați culți, mândria și elita preoțimeii noastre vi-o strădam și așteptăm ea cu atari veți și tracta cu dâșii.

Iată on. conferința, icóna caracterului părinților și înaintașilor noștri bătrâni.

Știind despre aceste ne pôte cuprinde o mândrie, dar și un fel de jaluzie și un dor ferbiute, de a ne nizu, să fim epigonii părinților și înaintașilor, în ce privește cultura, caracterul, onestitatea și zelul, întru împlinirea datorințelor noastre de preoți și omeni privați.

Lor li-o lipsit numai școlă românească, dar nu li-o lipsit inima românească.

Departate de focularele și instituțiunile românești, n'au putut să capete creștere românească. — Inse inima lor românească a rămas și pruncii lor mai bine și mai mult a vorbit românește, de cât mulți dintre pruncii preoților de azi.

Convenirile lor nu erau nescari-bachanalii disgustătoare, ci își petreceau între convorbiri și dispute despre chestiuni științifice mai ales religioase.

Că dismembrarea parochiilor „Ungurene” de la diecesa Muncaciului și adneșarea acelor la diecesa Gherlei a fost primită din partea preoțimeii noastre cu un ore care resens, nu se pôte tăgădui, dar se pôte esplica ușor, prin împrejurarea, că prin acele timpuri, în Ungvár era episcop filoromânul: *Basilii Popovici*, care din simpatie către români învățase și limba română și preoții români erau fi ninerăți a diecesei Muncaciului; de altă parte părinții și înaintași noștri erau cuprinși de o îngrijorare, că adneșati odată la diecesa Gherlei, urmașii și fi lor vor fi dispuși în parochii ardeleni, îndepărtați de ai sel, între credincioși a căror datini și jurstări nu nu le cunosc, iară în parochiile ungurene se

vor dispune preoți din părțile „ardelene” iarăși necunoscuți cu poporul, cu datinele și jurstările lui și ast fel s'ar nasce între cler disensiuni regretabile, cari numai urmări bune nu pot și nu pôte să aibă. (Pôte, că era mai bine, de se făcea așa Red. U.)

Sub presiunea acestei îngrijorări, a și înaintat primul episcop al Gherlei un fel de „protest” în care cer, că nici preoții din părțile „ungurene” sa se dispună în părțile „ardelene” nici preoți ardeleni să se dispună în părțile „ungurene.”

N'a fost acel protest o răsvrătire, cum voiaș unii să-l timbreze, ci a fost un act de înțeleptă prevedere prin care multe inconveniente și neplăceri s'au încunjurat și se încunjură.

Nu era și nu este nici un reson pentru ca să se facă vrazbă între frați.

Dar n'ar fi fost nici purcedere ecuitabilă, căci mult foarte mult și greu s'au luptat clerul din aceste părți, până aș putut să organizeze parochiile așa cum s'nt se cuvine dară, ca ei să și useze fructele popului, ce l'au sădit. „Consuetudo est optima legum interpret.” Apoi datina de un jumătate secol adevăresce, că cererea părinților și înaintașilor noștri din protestul amintit a fost justă și ecuitabilă, și ca urmare a avut că diecesa noastră astăzi are un cler bine închiegat, care reciproc își respectă drepturile și datinile sale și suvenirile trecutului. A arunca schintena discordiei între cler ar fi mai mult, de cât un păcat.

De acest principiu aș fost conduși toți episcopii, cari aș condus diecesa noastră.

Noue ne rămâne datorința să păstrăm cu sînțenie datinile și principiile salutare și ratiionale a părinților și înaintașilor noștri.

Pôte să vină și de acele timpuri, când toate parochiile din diecesă să fie în o formă de aranjate, când apoi, — dar și atunci numai cu cea mai mare precauțiune s'ar pôte face și schimbări în datinile de până acuma, inse eș unul nu cred să ajungem noi, cari trăim acuma organizarea dorită; ori dacă s'ar întâmpla să ajungem așa ceva, mă tem că va costa „prețul Celui nepretuit”, iar de cât să fie așa, mai bine rămânem cum sîntem.

Mari și grele datorințe avem noi preoții în viața pastorală. — Biserica noastră e catolică și românească. Catolicitatea ei datorită sîntem a o păstra cu sînțenie, apărându-o de învățăturile străine și rătăcite, tot așa sîntem datorii a apăra și românitatea ei, căci încetând de a fi română, înceta-va de a fi și catolică.

Părinții noștri aș știut susținé ambele caractere ale bisericii noastre, cu atât mai îndeosebi datorii sîntem noi, crescuți în diecesă română cu școlă și creștere românească, a griji cu fidelitate de moștenirea sîntă ce am eredit de la bătrânii noștri.

Archiereii diecesei noastre și-aș dat totă nisuința de a crește un cler deștept, cult, care știe limba poporului, fără de a căreia cunoscință, totă nisuința, de a lumina și învăța poporul ar fi zădarnică.

Îndeosebi actualul episcop a-i diecesei noastre și-a dat totă silința de a ridica nivelul cultural și științific al preoțimii. Nu voiesc să vatăm modestia binecunoscută a Escelenței Sale, prin înșirarea multelor și salutarelor instituțiuni și ordinațiuni intro-

duse în diecesă sub păstorirea Escelenței Sale. Una inse știu, că clerul acestei diecese dator este să-l fie pururea mulțămitor.

(Va urma.)

CORRESPONDINȚE.

Celea dintăiu exerciții spirituali poporali.

— Totelec 7 Dec. n. 1903.

În 4, 5, și 6. crt. s'au ținut în parochia Totelec din protopopiatul Clușului, celea dintăiu exerciții spirituali cu poporul gr. cat. — și cum că în adevăr aceste exerciții spirituali poporali, ca să zic așa, aș drept de esistență, ne arată rezultatul nimitor a exercițiilor ținute în Totelec.

Spre a pôte da o icónă fidelă despre decurgerea exercițiilor spirituali, parte spre îndreptarea celor, cari — și acésta ar fi foarte de dorit — voiesc în venitor a ținea poporul atari exerciții iar parte spre a aréta folosul moral estrăordinar de mare, pe care îl are poporul din aceste exerciții, mă voi ținea strict de ordinea, în care s'au celebrat funcțiunile sacre și care s'au adevărit a fi foarte acomodată, pentru a escita în popor dorul ferbiute de a se împăca cu Dumnezeu adevărat.

În 4 crt. după 3 ore p. m. s'au ținut inseratul, la finea căruia Onoratul Ștefan Roșian, capelannul Clușului, acest apostol norocos al tractului nostru, printr'o predică de 2 ore, în cuvinte bine alese, la înțelesul tuturor, a aréat scopul exercițiilor spirituali poporului de peste mai multe sute coadunat din parochia Totelec, și parochiile învecinate: Petrindul-mare, Stana și Aghireș, îndemuându-l la esaminarea consciinței, la stîrnirea adevăratei păreri de rău pentru păcate și pocăința adevărată, iar suspinele leșite din sute de pepturi și lacrimile ce ndău atăta ochi, ne-aș convins, că predica nu a fost în zădar, căci a stîrnit în atâtea inimi, dorul de a se întorce de la calea păcatului, și a servi în venitor cu totă umilința creștinăscă Îndaratului nostru Măntuitor Domnul Iesus Christos.

A fost atât de înălțator la inimă, atât de măreț când credincioșii, a lor 4 parochii, în frunte cu preoții lor, și-aș plecat genunchii înaintea altariului Domnului, pentru a i-se face molitva înaintea de mărturisire, și pentru a trimite rugăciuni ferbiute către Acela, care are putere a ne pedepsi pentru păcatele noastre, dar are și puterea de a ierta aceste păcate, când vede, că păcătoșul vrea să se întorce și să fie viu, căci scris este: „Inimă înfrîntă și umilită Dumnezeu nu va urgisi.”

După sfîrșitul acestora, 5 preoți am început mărturisirea poporului și a decurs mărturisirea ziua noptea până la 6 crt. adecă Duminecă la 10 ore a. m. când servind sf. Liturgie toți s'au cuminecat.

Tot în 4 crt. la 7 ore seara, s'au cântat Acathistul preasfîntei Născătoare de Dumnezeu, — rugăciune atât de frumoasă, și atât de puțin folosită în biserica noastră greco-catolică.

La 12 ore din noptea s'au cântat Paraclisul Preasfîntei Născătoare de Dumnezeu. Cine ar fi în stare să descrie impresia ce a făcut asupra tuturor, cântările frumoșe

cântate în liniștea nopții; cine ar fi în stare să spună sentimentele bune ce au prins rădăcină, în această noapte în inimile atâtor omeni, cari până atunci au fost adevărații robi ai păcatului?

În 5 crt. la 5 ore dimineața s'a servit mâncatul, la finea căruia predicatorul exercițiilor spirituale Ștefan Roșian, a rostit cea dintâi predică despre sfânta mărturisire, arătând proprietățile unei mărturisiri bune.

La 9 ore a. m. s'a servit sfânta Liturgie pentru popor, la finea căreia predicatorul a continuat predica despre sfânta mărturisire vorbind despre părererea de rău.

După sfânta Liturgie s'au pregătit tineretul și mai ales copiii de școală de la 10 ani în sus spre a se pute mărturisi.

La 3 ore p. m. s'a făcut inseratul, la finea căruia predicatorul a terminat cu predicile despre sfânta Mărturisire, instruând poporul despre facerea destul pentru păcate în o predică de aproape 2 ore.

După predică din partea venerabilului moșneag din Stana I. Hornea și parochul local, s'a servit gratis Ungerea de pe urmă la biserică la 17 morboși, parte din comună parte străini, cari mai mai înainte toți și-au mărturisit păcatele, și ast fel cu sufletul curat s'au împărtășit de sacramentul acesta al viilor.

La 7 ore seara s'a cântat Iarăși Paraclisul preasfintei Născătoare, pentru ca să se întreprună pentru noi Fiului Său și Dumnezeuului nostru.

În 6 crt. la 5 ore dimineața s'a făcut Mâncatul, și la finea lui predicatorul a predicat despre sfânta Cuminecătură, demonstrând mai bine de o oră ființa de față permanentă a Domnului Nostru Isus Christos în sfânta Eucharistie. — Iar la finea predicii parochul local a cuminecat cu cuminecătura consacrată de Sâmbăta spre acest scop elevii de școală, și bătrânii, cari nu ar fi fost în stare să rămână nemăncați până la finea sfintei Liturgii, care după cum era de prevădit, pentru mulțimea mare a penitenților, avea să se începă târziu.

La 10 ore a. m. ne-am adunat la sfânta Liturgie celebrată de On. Ștefan Roșian capelan în Cluș, Ioan Mihalea parochul Aghireșului, și parochul din loc, iar venerabilii bătrâni Ioan Hornea din Stana și Georgiu Lebene din Arghiș, pe cari bunul Dumnezeu i-a adus spre a ne fi într'ajutor, și a ne ajuta la mărturisire, mai ales după ce parochul Petrindului-mare On. Ioan Galiș, în urma mărturisirii de Vineri seara în biserică și alt cum morbulent fiind s'a ricit, și ast fel morbos greu Sâmbăta la amiază a fost silit să ne părăsască.

Înainte de sfânta Liturgie, din partea parochului din loc s'au cetit din Orologeriul rugăciunile înainte de cuminecare, iar în decursul sfintei Liturgii după evanghelie predicatorul a continuat predica despre sfânta cuminecătură. Tot în decursul acestei sfinte Liturgii ne-am cuminecat cu toții luând la noi preacuratul Trup și preaprețiosul Sânge al Domnului Nostru Isus Christos, spre întărire în luptele cu inamicul vecinic al omului.

După amiază la 3 ore s'a făcut inseratul, iar după inserat iesind cu toții în procesiunea în cimiter ne-am rugat

pentru sufletele celor mutați de la noi, — părinții și frații noștri, până când preoții din Stana, Arghiș și Aghirea, au servit Ungerea de pe urmă la 6 grei morboși, cari nu s'au putut împărtăși de acest Sacrament Sâmbăta seara.

Și după acestea ne-am împrăștiat ducând fie carele cu sine la ale sale suflet curat și conștiință liniștită.

* * *

Fie destul să amintesc ca folosul acestor exerciții spirituale aceea, că peste 700 credincioși s'au mărturisit. Iar acestea mărturisiri nu au fost așa după cum cea mai mare parte a credincioșilor noștri sînt îndatinați a să mărturisi în postul s. Pașci, cu un indiferentism și rătăcire. În cât ai crede că e vorba de o sarcină grea luată de silă asupra umerilor noștri, ci a fost o mărturisire de bună voie, purcesă din convingere despre nemernicia omului față de Creatorul său, și pătunsă de adevărată părere de rău pentru păcatele avute, din motivul că prin acelea am vătămât pe Bunul cel mai înalt, dătătorul tuturor bunătaților vremelnice și eterne.

Forțe dese erau casurile, când penitenții ieșeau din scaunul mărturisirii, cu ochii scâldați în lacrimile părierii de rău, cu propusul firm de a nu mai păcătui în inimă, și cu conștiința liniștită; — și acesta conștiință liniștită a lor peste 700 de credincioși o avem de a o mulțami singur numai ideii salutare de a ține exercițiile spirituale, — și abnegațiunii preoților, cari nu au pregetat a osteni, din depărtări, chiar considerabile, ne socotind bătrânețele, morbul și alte greutăți, spre a pute conlucra la câștigarea acestei liniști sufletesci și mai ales On. Ștefan Roșian, care luând în considerare, că în 3 zile a ținut 8, predică, aproape toate de câte 2 ore și 2 alocuțiuni, a avut ast fel partea leului în acestea, și toate acestea osteneți din partea tuturor s'au făcut cu totul în dar, arătând prin acesta un adevărat zel apostolic, întru îndeplinirea oficiului preoțesc.

Am zis mai sus că ar fi foarte de dorit, dacă acestea exerciții spirituale s'ar ține în venitor cât mai des și mai în toate parochiile, de ore ce, nu află din parte-mi nici o greutate, sau pedecă, care ar pute fi în contra tinerii lor.

Poporul nostru în foarte multe parochii, aproape în decursul anului întreg este lipsit de ascultarea cuvîntului dumnezeesc în predică, luând dor afară sărbătorile cele mai mari, și și atunci este silit a se îndestuli cu ascultarea unor predică, cari în celea mai multe casuri sînt scrise pentru alte parochii și să referesc la jurstările altor comune, și sînt simpla cetite din partea preoților administratori, — și când o zic acesta de loc nu esagerez, — și ast fel este dornic de predică, cari au scopul să-l introducă cel puțin în elementele religiunii sale, sau să-l instrueze despre celea mai necesari sacramente cum sînt S. Mărturisire și Eucharistie; drept acea la nici un cas nu ne putem aștepta la acea, că serviciile spirituale nu vor fi cercetate de popor, iar de alta parte nu poate fi greutate nici lipsa de preoți; de ore ce, toate tractele să pot împărți în grupuri de câte 3—4 comune, iar în cas de necesitate sînt convinși că și Preavenerata superioritate va

sta într'ajutor trimițând la exerciții câte un predicator bun din gremiu, prin care împărțire putem face, că în fie care grup de comune tot la 5—6 ani să se țină odată exerciții spirituale.

Cât de mult se vorbește în unele sinode protopesci despre ținerea sinodelor ambulante în tract, și acestea nici când nu vor avea acel folos pentru popor cari le au exercițiile spirituale,

Nu voiese să impun nimărui acesta dar noi am cercat și le-am convins despre adevăratatea celor mai sus înșirate și ast fel s'a îndreptățit a vorbi în chestia acesta.

E drept că în acestea zile preoții trebuie să fie conștii de chemarea lor, și toate să le îndeplinească numai în dar, iar nu după cum se întâmplă mai ales la mănăstiri și alte pelegrinaje, unde în înțelesul strict al cuvîntului preoții să tîrguesc cu penitentele de sub patrachir, cu privire la prețul liturgiilor primite în canon, iar pentru plățirea preacurilor să a altor canone să face chiar „licitațiune minuendă,” prin ce nu numai preoții, ci chiar și poporenii cu mai bun simț să scandalizează.

Acestea la nici un cas nu promovază moralitatea poporului, iar ajungînd la cunoștința contrariilor sfintei noastre religiuni, la tot cazul va fi o armă puternică, în contra noastră a preoților, și mai ales în lupta lor înverșunată de a deslipi poporul de către biserică și preoți, ceea ce durere în multe locuri le-a succes prea bine.

Nu vreau să acuz pe nime, nici nu vreau să apar mai înțelept de cum sum, ci numai arăt cauzele răcelei poporului față de biserică și preoți; și acesta cred, că cel puțin din partea celor de bine nu mi-se va imputa nici când, și mai ales vreau, de cum-va va fi cu putință, să eschid posibilitatea de a degenera acestea exerciții spirituale în isvôră de venit preoților fără suflet și Dumnezeu, de cum-va voi fi atât de norocos, ca ideea exercițiilor spirituale să aște aderenți.

Emil D. Măcelariu
parochul Totelecului.

DIN BULGARIA.

— de la corespondentul nostru —

— Sofia 1 Dec. n. 1903.

Afacerea care preocupă opiniunea generală la Sofia, este aceea a agentului secret a Rusiei, Weissmann, care a dezvoltat mare activitate în Bulgaria și în Sârbia, nu numai ca agent de poliție pentru a supraveghia pe supușii ruși emigrați, ci și ca spion și agitator politic în aceste două state balcanice.

Guvernul s'a decis în fine a pune capăt lucrărilor Dlui Weissmann, care dispunea, mulțumită rublelor rusesce, de subagenți și de confidențiali din toate clasele principatului, poate mai mult de o sută de persoane. În timpul din urmă agentul rus înființase o jurnal „Sofiski Wiedomosti” care începuse o acțiune infocată contra persoanei principelui Ferdinand.

Jurnalele „Vecerna Pošta” și „Dnevnik” au început publicarea unei serii de scrisori de ale acestui faimos agent.

Aceste documente probază, că acest speculant, care era, între altele și agentul intim a nefericitului rege Alexandru al Sârbiei, dela care încasa sume mari, avea cunoștință perfectă despre atentatul, care sa plănuia și s'a dâns la Belgrad cu două zile înainte de săvârșirea crimei.

Aceste documente publicate dovedesc, că numeroși bulgari erau amăgiți de banii lui Weissmann și în fine ele dovedesc și aceea, că acest agent lucra pentru a spăria pe principele Ferdinand, amenințând cu detronarea, dacă curtea va insista la schimbarea situației privitoare la rusefiism.

Să vede de ce putere dispunea în Bulgaria acest agent rusesc, amintim că el susținea deja de 5 ani, la poșta centrală din Sofia un cabinet negru, unde funcționarii de la administrația poștei bulgare, plătiți de Weissmann, deschideau scrisorile cari atrăgeau atențiunea lui Weissmann.

Faptul, că acest agent a fost la timpul său prezentat, acreditat și recomandat autorităților bulgare, chiar de către reprezentantul diplomatic a Rusiei la Sofia, agravează afacerea.

Să zice, că Rusia întreține în peninsula balcanică 150 de ast fel de persoane, cu cari cheltuiesc mai mult de 150,000 ruble pe an. Aceasta e o poliție foarte costisitoare.

Revistă bisericească.

Roma. Sfinția Sa Piu X în alocuțiunea, ce a ținut-o în primul său consistoriu a protestat în contra neindreptățirii ce i-se face Bisericii prin aceea, că Papa e închis în Vatican, și lipsit de averile sale legale. Împrejurarea acesta a îndemnat pe membrii societății „Apostolatul Rugăciunii” (Apostolat de la Priere), ca în luna acesta să se roge pentru restabilirea domniei lumesce a Papei. Un articol foarte bun a apărut în „Messenger.” Autorul articolului zice: Dacă Papa pretinde toate moșiile antecesorilor săi, acesta o vom și noi, pentru acesta ne vom ruga, și în direcția acesta vom lucra. Dacă Papa vrea să aibă numai Roma, ori se îndestulească cu împrejurările, între cari se află azi, ne îndestulim și noi cu atâta.

În o gazetă din patrie „Egyházi Közlöny” Szentés Anzelm scrie un articol de tot bine cumpănit. După el însăși Italia e deobligată a cere apărarea internațională a statului papal. Independința Papei nu ar vătămă de loc drepturile Italiei, după cum nu le vătămă San-Marino. Că Papa să-și recapete întreg teritoriul ce l'a avut, cu greu crede, și acesta nici nu ar fi bine pentru Papa, căci fiind silit și El a da constituțiune statului său înțeleg constituțiune parlamentară, ar fi spus la multe neplăceri. Se poate însă deslega ușor, Papa se capete Roma și partea dreaptă a Tibrului până la mare.

Revistă politică.

Din patrie. Situația politică încă nu s'a limpedit, deși în timpul din urmă, unele evenimente, avea coloritul unui desnodamint apropiat.

Partidele opoziționale, — în frunte cu Kossuthistii cari până acum au dus rolul conducător în obstrucție — au hotărât să încete cu obstrucția, și lase cursul firesc al debaterilor în dietă.

Au rămas înse câți-va obstrucționiști, cari în contra hotărârilor partidelor din cari fac parte, s'au hotărât a continua obstrucția. La început se credea că guvernul cu acestia va isprăvi ușor, dar pe cum se vede s'a înșelat, ca și acești puțin ducând obstrucția sistematic prezentând fie-care vorbitor și câte o motiune asupra căreia se mai aibă dreptul de a vorbi odată, vor fi în stare a împedea debaterile în dietă, în decursul anului curent, așa că dieta nu va pute vota proiectul de reerți; și indemnitatea, și în consecință Tisza va trebui să abdică.

Ce va urma nu se știe. De o-camdată Tisza, la hotărârea partidelor opoziționale privitor la sistarea obstrucției a răspuns prin sistarea ședințelor paralele, promițind opoziționalilor *reforma legii electorale*, și *propunerea limbii maghiare* în școlile nemaghiare pe base mai largi ca până acum.

Pacea — dacă o putem numi așa — s'a făcut așa dară pe socoteala naționalităților. Legea electorală dacă va fi schimbată, de bună sama nu se va face de dragul nostru, nici în favorul naționalităților, fără în detrimentul lor.

Și propunerea mai strictă a limbii maghiare, ore nu va fi un preludiu al maghiarisării școlilor nemaghiare?

Noutăți.

Din Archidieceasă. Dr. Ambrosiu Chejan prof gimn. și Aur. P. Bota prof preparandii au fost numiți membri în comisiunea scolastică archidieceasă. Nicolae Raț, admin. parochial din Turda-veche, ca notariu al districtului Turzii, a fost încredințat în mod interinal cu conducerea agendelor protozonesci ale acelu district. Ioan Bozac, parochul Sâmbotelecului a fost constituit de notariu districtual al Catinel iar Vasiliu Smigelschi, parochul Sânelului, de notariu districtual al Biel. Filip Pop, adm. par. al

Bandului de câmpie. Aug. Nilca, adm. par. al Veidacutet. districtul Murășului. și On. Ieronim Man, cooperator parochial în Băgău. districtul Aindului, au fost numiți, parochii al acelorași comune bisericesci.

Prof. Smigelschi la Pesta. Malonyay Dezső apărând în „Budapesti Hirlap” expoziția de artă industrială, carea s'a deschis în 5 Decembrie în muzeul de artă industrială de pe „Üllő-út” din Budapesta, încheie cu cuvintele: „În etaj așteptă pe cunoșcătorii de artă o surprindere mare. Acele sînt cartonele imposante ale unui modest profesor de desen din provincie, ale lui Smigelschi Octav din Elisabetopol. Le-a gătit artistul profesor în stil bizantin pe sama decorațiunii bisericii din Blas. și cine știe, poate că nici nu s'ar grăi despre ele, dacă nu le-ar fi descoperit profesorul Groó și nu le-ar fi adus aici spre expoziție. Cunoștință temeinică și bogată, mult sentiment arhaic, încă și mai multă monumentalitate caracterizează opera acesta foarte mare. Pe degete am pute, să numărăm pe acei maestri ai nostri, cari pot să lea asupra-și o ast fel și așa de mare problemă — și ar și pute, să eșecute problema luată asupra-și. Acestea sînt lucrări vrednice de a se interesa totă țara de ele.” După informațiile primite de la corespondentul nostru, min. Berzéviczy, care încă a luat parte la deschiderea expoziții a felicitat călduros pe artistul profesor. Peste tot succesele câștigate cu această ocazie întrec toate așteptările.

De la Gherla. Din incidentul aniversării a 50. a înființării diecesei gr-cat. de Gherla. Societatea literară bisericească Alexi Șincai a clericilor din Seminarul gr-cat. de Gherla aranjază ședința festivă în 17 Dec. 1903 at n. la 3 ore d. a.

Ședința festivă. Societatea de lectură „Petru Maior” a studenților universitari din Budapesta invită la ședința festivă ce o va araja Duminecă la 13 Dec. st. n. în sala din etajul I al hotelului „Archiducele Ștefan” (István főherceg. Akademia-utca 1. szám) în memoria mitropolitului Andreiș Baro de Șaguna. Începutul la 8 ore seara.

Mulțămită.

Rog pe toți acei cari sa în scris. sa în personal au fost atât de buni și esprima condolințele lor și m'au consolatat pentru mărta mult iubitului meu soț, să binevoiescă a primi pe acesta cale mulțămită din partea întregii familii. Turda 7 Dec. 1903. Véd. Nina Godarcea, născ. Cassian.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură cu cele mai mari bănci din țară și esoperază

—== imprumuturi pe pământuri și edificii ==—

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese, și anume pe termen de 10—70 ani cu 2% — 5%.

Credit personal cu garanți și obligație pe 5—10 ani.

La funcționarii de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri, credit simplu și fără garanți.

—== La dorință servim cu informațiuni, rugând marcă postală. ==—

„PECUNIA”

53 (1-?)

întreprindere de credit Sibiu (Nagygyeben).

PARTE SCIINȚIFICĂ-LITERARĂ.

Sermanul pătesce pentru păcatele altora.

— povestire din viața țărănească. —
(Continuare.)

Se duse biata fată la isvor, își umple vasele de apă și plăcă către casă. Convintele moșei destepătară în ea nesce simțeminte de necas și supărare. Va avea drept moșă își zicea de nu mă duc, voiți rămâne fată bătrână, nu mă va lua mai târziu, ba de m-ar și lua mai târziu le voi fi urâtă, că nu i-am ascultat. De îi ascult mă împotrivesc cu Dumnezeu, cu dorința părinților mei, poți să mă înșale, și la vreme să nu se cunune cu mine, și atunci să fiu mai de ris, mai de batjocură. Ce să mă știu face? — Muncită de ast fel de gândiri și simțaminte, trec de aci încolo zilele ei, fără să aivă liniște nici noptea, nici ziua, și fără ca ea să pôtă lua o hotărâre.

Întru aceea sosese Dumineca. Iléna acum după obiceiul fetelor de la sate să duce la joc însoțită de mamă-sa.

Nici nu apucă bine a se aședă, acolo vine Todorica lui Purice și moșă Raveca însoțită de Irina lui Florea Mihaiu.

Cum se întâlnesc laolaltă, după ce își dau binețele cari is a lui Dumnezeu, și îi dator tot creștinul să le dele și dușmanului, se întrebă de sănătate — își mai caută și laudă hainele una la alta, după obiceiul femeleșe și apucă vorba Irina lui Mihaiu și zice către Todorica, „Ce te ai socotit Todorică? Nu-ți e milă de fată? Vești cum a veștezi! De ce nu o lași la noi? Florea cât ce va veni va umbra de rëndul cununiei și îi vom aședă cum se cade. Am lipsă de ajutoriu, — că sint tare singură, apoi pustia asta de cap mă tot dore, cânepa mi-e netesută de an, vine și lucrul cânepii, las-o drăgută, că și Dumnezeu te va binecuvinta, să faci bine cu o femele betegosă. O voi cânta ca ochii din cap.“

„Cred Irină că o vei cânta, dar nu se cuvine să fugim de ceea ce ne trimite Dumnezeu. Vai de noi dacă durererea de cap ori altă bolă, vom s'o încunjurăm cu păcate! Ce ar fi dacă cânepa și lâna, ar mai aștepta și ele până le-a veni copiilor vremea, de a se cununa, căci ori cum tot în mâna lui Dumnezeu sintem și bătăile lui nu le putem încunjura.“ „Aă doră fata mea nu poți fi bolnavă, cât să nu pôtă lucra? Atunci ce ai face. Său ai plăti său ai aștepta cu ele. Ne este cu neputință să fugim de voia lui Dumnezeu. Pentru aceea ar trebui să îngăduim până le vor veni scrisorile.“

„Ba eu nu voi îngădui zeu, zise Irina ce să faci acum roșie de mânie ca raclă, că nu-mi pot lăsa bărbații desbrăcați, apoi cu ce plăti n'am, fără eu mi-oi cânta noră, azi am mai vorbit cu tine, dar mai mult fi hodinită, că nici nu mă uit către tine. Am gândit, că ți-a plăcea să-ți dai fata în sat. S'o vești și să te vadă, dar de nu-ți place, n'am ce face!“ — Cum să nu-mi placă Irină dragă, dar nu-mi place aceea, că ceea ce s'ar paté face pe cale plăcută lui Dumnezeu, voiți să o facem cum nu-i place

nici lui Dumnezeu, nici omenilor cei de omenie. Nu-mi place aceea că aduceți pricină, pentru a acoperi păcatele, pricină de acele cari nici înaintea lui Dumnezeu nici înaintea omenilor nu ne pot îndrepta. — Mă supără, că sintem așa de slabi, în cât toate ne place a le face după a noastră voie, fără a lua în samă pe Dumnezeu, pe când pentru a plini voia lui Dumnezeu am trebui să fim gata a suferi ori și ce. Nu să călcăm porunca aceluia pentru a ne îmbrăca, ci a ne lăsa flămânzi, desbrăcați și sătoși pentru împlinirea voiei aceluia, ar trebui să fie silința noastră.“

„Acum ved Todorică zise cu mânie Irina, că preotul ți-a luat mintea. Tu ai poști de dragul cununiei să-mi las căsenii în haine rupte și vechi, să mă fac de risul femeilor. Aceasta nu o voi face, doră n'am nebunit. Nu vești tu că totă lumea șede o zi sau două necununată și tot nu se mai prăpădesce, numai tu ești așa de fără minte, de mai bine ți-ai mânca norocul la fata, de cât s'o dai pe câte-va zile necununată.“

„Da draga mea răspunse din nou Todorica. Eu nu mi-ai da fata necununată, că așa să-i fac noroc, căci nu numai de norocul și fericirea părintescă, care noi nu sintem în stare să o câștigăm nici nouă ca părinți, nici filior nostri, trebuie să grijim și de norocul cel din cer, care n'are capăt. Mărirea noastră, ca mame ar fi ca cu rugăciunii și povestii sfinte să ne pregătim copilașii la acel pas greu. Să nu greșim acel pas de dragul unor lucruri neînsemnate, fără să cercăm și ispitim, că ore aceea ce ei simțesc e ore adevărată iubire, nu e numai un foc tineresc, ațitat de noi, de prostia și nepriceperea noastră și stricăciunea lumii acesteia, foc tineresc care pare ca fumul și să imprăstie ca negura de razele sorelui în dată ce vine greul vieții. De aceea dragă ar trebui să dăm timp de ajuns de a să cunoșce, și a să convinge ei însiși, că ore aceea ce simțesc, iubire adevărată e. Pentru că aretarea înșală, se poate că ceea ce ei simțesc azi să nu fie de cât un foc înșălător, și la urmă să le pare rău, de aceea ce au făcut. Multe de aceste s'au întâmplat, mai ales în locuri de acele, unde căsătoria n'a fost începută cu binecuvintarea bisericei.“

„Mai lasă-mă cu sfaturile tale, mai bine zi, că nu dai fata, — nu vrei să ți-o dai în sat, fără în străini, să n'o poți vedé și să nu te pôtă vedé când ai vrea, și când ar vrea.“ — răspunse Irina.

„Am numai o fată, răspunde Todorica, cum n-ai voi s'o dau în satul meu, dar presimțesc, că ceea ce voiți a face, nu-i va fi de cât spre nefericire și rușine, și nu mă lăsa inima de mamă, să-i pot voi nefericirea.“

„Da, multe presimțuri ai tu, presimțuri isvorite din frică și prostie, pentru ast fel de presimțuri, vei ajunge tu de risul omenilor, că pentru de acele ai lăsat norocul fetei, ba eu mă tem, că odată veniva vremea când ea însași îți va face imputări — și pe dreptul.“

„Se poate zise de nou Todorica, dar și de ași voi eu nu o pot face, căci nu o voiesce hărbatul meu, altcum stă în bună, că de te ași asculta, nu ași fi povestită și nu ași ave imputări?“

„Viitorul Todoricei e în mâna lui Dumnezeu, dar pe cât un om slab și neputincios poți vedé înainte eu pot sta bună, că lumea nu mai te va pismui, iar fata ta va fi fericită.“ Apoi chiar aceea, că ori cum vei face, tot e cu neputință să scapi de imputări, ar fi pentru tine un îndemn, să-ți lași fata în voia ei, să o lași să vină acum la noi.“

„Și eu așa zic adause acum Raveca moșă satului, să lași fata s'o ducem acum, apoi întorcându-se spre Iléna, care chiar acum s'a lăsat de joc, și venise către mamă-sa, zice! Iléna dragă, hai acum cu mine, și cu Ilie, în casa lor, să nu-ți iele alta norocul.“

(Va urma.)

Alesandru Papiu Ilarian.

(27 Sept. 1828—23 Oct. 1877.)

(Continuare.)

Intrigelor de subminare îndreptate cu atâta furie, în contra lui Papiu, de Eliade și ceilalți membrii ai Eforiei școlilor, se mai adăuga și amestecul unor Ardeleni, cari — lucru curios — vedeau în Papiu pe omul fatal făcând parte din pleiada celor, cari „ex principio persecută pe Ardeleni“, și prin urmare și ei se bucurau împreună cu dușmanii neîmpăcați acestuia de căderea lui.

Cum judecau și căți-va Ardeleni, conduși de nisece principii rău înțelese, în cazul lui Papiu, o scim din o scrisore vechie, din acele vremi. Anume un Ardelean, P. Popasu, la câte-va săptămâni după dimisiunea lui Papiu, adresază din București către Bariț, o scrisore lungă, ce ne revarsă multă lumină în chaotică învălmășală de păreri greșite alimentate cu multă patimă, contra lui Papiu.

Vrënd să fim compleți, în biografia ce o dăm, ni-se impune să folosim și scrisorea lui Popasu. Acesta la 18 Aug. 1861, scriind lui Bariț despre cesiunea dimisiunii lui Papiu, zice între altele: „Noi Transilvănenii cu căderea Papiului nu am pierdut nimic căci el conform sentințelor și aspirațiilor estravagante, voind să se acrediteze așa numitei partide liberale, sau Proudhoniștilor, cari ex principio persecută pe Ardeleni, însuși dimpreună cu Marțian, care e de aceeași culore și calibru, înjură pe Ardeleni din Principate, numindu-i neghina Transilvaniei și inculpă prin toate cafenelele pe Maiorescu, cacl a amplotiat aceste farițe, mai afirmând, că au drept cei din țară, ca se persecute pe Transilvănenii și să-i considere de șpionii austriaci, căci cine a pus pe Maiorescu să stea în corespondință cu Schmerling și să cêră prin acesta de la guvernul austrac manuscrisele lui Clain. Papiu a zis lui Crainic, care se ruga, către Tipeiu, pe cum și altora, înainte de a fi mirosit for-

tuna ce se ridică în contră: „Eu nu voi comite erorile antecesorului meu, ci din contră îmi voi ține de sfântă datorie nu numai de a nu proteja pe Ardeleni, ci de a-i trimite preste frontiera și pe cei ce se află aici.“¹⁾

Așa scrie și tot în tonul acesta continuă Poppasu. Dar Poppasu era în rătăcire. Papiu nu se prezenta în realitate, pe cum ni-l înfățișează el.

Atâta e adevărat, că Papiu era jaluz pe numele de Ardelean, și în mândria acesta a sa fără exemplu, voia numele de Ardelean să rămână întreg și fără pată între ori și ce împrejurări.

Acest ideal voia să fie idealul comun al tuturor Românilor ardeleni, fie că au rămas în patria lor, fie că au trecut în Principate.

Și când unul ori altul se abătea de la acest ideal, în Papiu afla cu siguranță pe dușmanul categoric. Dăr din ast fel de motive ajunse el în disensiune (chiar și cu prietenii săi buni).

Apoi e de știut, că între Români din Ardeal, câți au trecut Carpații, au fost mulți cari nu corespundeau idealului său. Și au putut fi și de aceea la cari se potrivea numirea: „neghina Transilvaniei“, cari fie în o condiție, fie în alta nu prea multă cinste făceau numelui frumos de „Ardelean“.

Papiu nu odată se plânge în scrisorile sale, îndreptate către Barițiu, contra Ardelenilor rei, sau cum ar zice Poppasu, contra neghinelor Transilvaniei, dovadă, că se interesa de faptele și purtarea lor.

Îată spre es. ce scrie în privința acesta în o scrisoare datată în București la 21 Iuliu 1869, adresată lui Barițiu: „Ardelenii stabiliți aici fac multă rușine. Un tiner Groze, din Ungaria (recomandat de fratele Roman) aflându-se în post la un tribunal, a pus la o parte lefiile amplexurilor pe o lună și a dispărut cu banii. Un alt Ardelean, de la telegraf, a furat niște bonuri ale Statului și a dispărut. Septemăna trecută s'a descoperit o bandă de spărgători de dughene și banda e compusă mai cu samă din Ardeleni. În frunte e unul Tepeșiu, care fusese angajat la agenție, iar acum în urmă era avocat tot la agenție. Tepeșiu e arestat împreună cu alți complici; se zice, că are afiliați în Brașov, Sibiu etc. „Trompetta“ zice, că e o bandă și Societatea Transilvania.“²⁾

Nu ne putem prin urmare mira, că Papiu nu era încântat în totă una vremea de Români Ardeleni stabiliți în Principate. Erau motive nu odată, ca să-l supere Ardelenii pe cari îi numise neghina Transilvaniei, după cum se zice la Poppasu. Aceea una înse, că Papiu ar fi fost părtaș pleiadel, ce din principiu persecuta pe Ardelenii, nu se mai poate admite, nu se potrivește cu caracterul și cu iubirea sa cea mare ce pururea o avea pentru frații sei transilvăneni. Îl supărau de bună samă numai Ardelenii, ce cădeau în categoria celor ce „făceau multă rușine“ în Principate numelui acestuia, — dar nu toți Ardelenii. Totă afacerea cu persecuțiunea lor, trebuia să fie pusă la cale de contrarii lui, ca Eliade și ceilalți efori, și vinea bine acum la revas.

Papiu care în același an scrisese „Independența constituțională a Transilvaniei“, — „et principio“ nu putea fi dușmanul Ardelenilor din Principate. Iubirea lui era a lor. Aceste îl făcea să câștige ajutoare pentru tinerii români Ardeleni aflați pe la diferite școli înalte, cum ne dovedește corespondința sa cu Barițiu această iubire îl îndemna să înființeze „Societatea Transilvania“ care — ori câte s'ar fi spus la 1861 despre sentimentele sale — este cea mai strălucită dovadă despre iubirea sa pentru Ardeleni.

Totuși la 1861 s'a agitat mult pe tema acesta care între multele neluiri, la rândul său încă a contribuit în mod însemnat la faptul, ce-l silise să-și dea dimisiunea din postul de director al școlilor Teril-romănești.

Abzice deci și rămâne și pe mai departe în postul de mai înainte, adică în cel de juriconsult al Statului.

(Va urma.)

Prof. Dr. Ioan Rațiu.

Economie.

Febra Aftoasă (Durere de gură și picioare).

Pentru vitele atinse de febră aftoasă, trebuie să se întrebuițeze un tratament general și un tratament local.

Prin tratamentul general se înțelege regimul jumătății de dietă cu alimente de mistrețe ușor, apoi adăogarea de sulfat de sodă ca doză rectoritoare în băuturi.

Tratamentul local consistă prin facerea de spălături cu loțiuni astrigente, de două sau trei ori pe zi, cu o pensulă sau cu un glomotoc din rufe moi, pe rănile produse prin deschiderea aftelor.

Pentru gură:

Miere 100 grame
Acid clorhidric 40 „
Apă 1000 „

Pentru rănile dintre unghile picioarelor, se întrebuițeză în general o soluțiune de piatră-acră (alaun) adică 4% sulfat de fer sau de zinc 2%. Pentru îndepărtarea muștelor, loțiunile gudronate sau cu uleiul empyreumatic convin mai bine. În cazuri extreme să se recurgă la topice fenicate, și dacă articulațiunea este deschisă, să se panseze după ce s'a uns cu păcură grosă cu care se ung căruțele.

Pentru bubele de pe fițele vacilor, să se facă ușore massage cu unsorea populium saturnum sau mai bine cu:

Axonge 100 grame
Zamă de lămâie 10 „

Să se mulgă des și cu încetul și mai cu sémă să se întrebuițeze laptele căci conține chiar mai mult unt și smintină de cât laptele normal, înse bine fier și nici odată crud, fiind foarte primejdios.

Numerose experiențe s'a făcut asupra locnitorilor localităților unde băntuiau molimile pe cum și asupra elevilor școlii veterinare, și s'a stabilit în mod sigur o complexă însușire nevătămătoare a laptelui fier de pe la vacile atinse de febră aftoasă.

„Amicul progresului român.“

Bibliografie.

A apărut:

În editura librăriei. Ciurcu au apărut următoarele piese teatrale de Th. Alexi:
Apă rece, glumă într'un act 30 b.
Săricica, comedie într'un act 30 b.
Slava Domnului masă e pusă comedie, într'un act, 30 b.

Tot Găina cântă, într'un act 30 b
Bicicleta de mahala, comedie în trei acte 50 b.
Impletesce — despletește, comedie într'un act 30 b.
Nici minte, nici noroc, comedie 30 b.
Otilia sa, comedie 30 b.
Pur și simplu, 30 b.
Plevna, dramă în 5 acte 1 cor.
Vistavoiul Marcu, comedie în 3 acte 60 b.
Vișelul de aur comedie în 3 acte 70 b.

Peste tot piesele acestea au puțină valoare literară și ca intrigă și acțiune dramatică sînt slabe, pot fi înse jucate cu bun succes deosebit de celelalte e scrisă în versuri și are părți din Alesandri, Bolintineanu, Hașdeu, Roșca etc. cu toate acestea nu face.

Tot în editura Ciurcu a apărut și Doue turturele de aur, poveste populară de Laurențiu Ciobea, ed. II. Brassó, pag. 48. prețul 24 fl.

Das altchristliche Tomi, studiu din istoria bisericăca de P. Raymond Netzhammer O. B. Salzburg 1903 pag. 43.

„Luceafărul“, escelenta revistă literară, Nr. 22, are următorul cuprins: Familia Moesonyi (cu portret) de Octavian Goga — Sonet. de Maria Cunțan. — Despre Maria Cunțan conferință, de Dr. Sextil Pușcariu. — Lalage, de Al. Ciura. Din trecutul poeziei noronane române, de George Alexici. — † Zaharie Boiu de Gh. Tulbure — Pentru'un cântec, de George Murnu. — Madach: Tragedia omului, de Oct. Goga. — Cronica. Bibliografie, Poșta redacției.

Posta redacției.

Am primit și achitat abonamentul de la: Bogșig din 1/4 1903 — 1/4 1904. Bogșan pe 1902. Borta pe 1903. Jucul nobil pe 1902. Ibdnesct pe 1903. I. B. Agram pe 1903 Maiu — Iuniu. Reun. Năsaud pe 1903 Iuliu — Septembrie. Csanádos pe 1903 Octob. — Decembre. Cichindeal pe 1903 sem. 2-lea. Imbuz pe 1903 Octob. — Decembre. Gyó-Solomás pe anul 1903. Casina, Befus pe anul 1903 pătrarul din urmă. Szilas pe 1900 sem. 2-lea. și 1901 sem. 1. Uricant pe 1900. Jii-Coroșteni pe 1903 sem. 2-lea. G. D. Iodl pe 1903 pătrariul din urmă. Huniádora pe 1903. Gherța mare pe 1903 pătrariul ultim. Cianul mare pe 1902 sem. 2-lea și 1903. sem. 1. Filia superioară pe 1902 și 1903. Preséca (Secaș) pe 1902. Făcut pe 1903. Aruncuta pe 1903. Racoșia (Buziaș) pe 1903. Abrud pe 1903. P. F. Gherla pe 1903 sem. 2-lea. I. M. Budapesta pe 1903 pătrariul ultim. Călacea, Tihău-Var, Rece-Cristur, Ugrușii, Sotelec, Fizeș, Chendrea și Panticeu toate pe anul 1902. Sân-Martinul sărat pe anul 1902 și 1903. Bogaș (Cluj) pe 1900. Feleac pe 1902 sem. 2-lea. și 1904 sem. 1. Falu-Selatina pe 1903. Ohaba (Făgăraș) pe 1903. Băiș pe 1903 sem. 2-lea. Bujdos pe 1903 sem. 2-lea. Boufariul infer. pe 1902 și 1903. Binevoii a mișca și pe cel superior, carele e în restanță pe 1901-3. Gârbova de jos pe 1903. Reșița mont. ge 1903. Corpadea pe 1903. Boziaș pe timpul din 1/5 1897 până în 1/5 1898. Pe anul următor e în restanță, și amăudof să se achite cât mai curind, căci avem lipse ardetore. Subpădure pe 1903. Cinguzel pe 1901 și 1902. Ernot pe 1902 și 1903. până în 1 Maiu. Decel mai rămân în restanță pe 8 luni (Maiu—Decembre) 1903. Binevoii a-le achita și acestea. Cianul desert pe 1903. Csenger-Uffalu pe 1903 Cluj-Măndătur pe 1902 și 1903. Șoimuz (p. Zsibó) pe timpul din 1-a Iuliu 1896 până în 1-a Iuliu 1898. Binevoii a mai achita și din restul anilor următor. Er-Tarcsa pe 1899 sem. 2-lea și anul 1900. 1901 întregi Vad (Făgăraș) pe 1902. Nr. 15 se trimite. Lunca Cernel super. pe 1902 sem. 2-lea. Binevoii a achita și anul 1903. Er-Kávdá pe 1903. Salva pe 1894. Ne mirăm de ceea-ce ne scrieți pe copon; când fôia v'a mers regulat, și din 1893 abia acum, la zece ani binevoii a reflecta recercărilor noastre.

Posta „Unirii“.

I. M. M. în B. ș. Adresăzate cu cererea Diale protopopulul de la Aiud și sistem „sigurt“, că te va ajuta.

— It. — N'am aflat nici în această scrisoare spiritul acela viciu, pe care îl așteptăm și de care atâta ni-am încălțit altă dată. Curaj, aibi încredere!

Editor și redactor răspundător:

Aurel C. Domșa.

¹⁾ Mas. Acad. Rom. Nr. 1005.

²⁾ Mas. Acad. Rom. Nr. 996, fl. 55—6.

Inserate.

În binevoitoarea atențiune!

E în interesul unui fiecăruia să se convingă despre

serviciul meu prompt

și

prețurile mele moderate,

asa că unul fiecare cu **banii puțini** se poate îmbrăca **ieftin, bine și frumos**. Cu toate că marfa mea o vând cu un preț de tot moderat, dau totuși **pe lângă plățiri în rate**. Se **primesc comande după măsură și se efectuează solid și prompt.**

→ **Folosiți ocaziunea!** ←

Cu stimă:

B. Ascher.

=== Mare deposit de vestminte pentru domni, dămne, — deposit de cămeși, pălării și cufere. ===

Medieș—Medgyes.

(52) 3-6

Mode de Viena — Cea mai trainică și modernă esecutare.

(29) 14—20

— Fundat în anul 1789. —

ERNEST KRICKL & SCHWEIGER,

liferanți de curte ces. și reg. pentru materie de mătășă și ornamente sacre.

Viena I. Kohlmarkt 2.
„la porumbul alb“.

Recomandă

ornamentele sacre, pregătite strict după riuul grec, ca de es. falone, diaconale, sticharii, saecos, omofor, epigonation, mitre, mandil, plasganice, baldachine, prapori etc. cum și toate utensiile și vasele sacre de metal, ca disc, ciboriu, cruce, chivot, artoclasie, tricheriu și dicheriu, cadelnițe, candelabre etc. toate pregătite solid și cu prețul cel mai ieftin de fabrică.

Cataloge ilustrate se trimit la cerere gratis și franco.

Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

— întemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cismădiei nr. 5 (edificiile proprii),

asigură în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și exploziune, edificii de ori ce fel, mărfuri, mobile, vite și produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții, asigurări de zestre, de copii, rente, pe viață etc. etc.

Asigurări populare fără oerocetare medicală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului scadent.

Fonduri de rezervă și de garanție specială, cu finea anului 1900: **1,303.572 cor. 15 bani.**

Valori asigurate contra incendiului: **72,420.299 corone.**

Capitale asigurate asupra vieții: **9,248.543 corone.**

Pentru despăgubiri de incendii 3,003 550 c. pentru capitale asigurate pe viață 2,738.793 c.

Oferte și ori ce informațiuni se pot primi de la:

Direcțiune în Sibiu, str. Cismădiei nr. 5, et. I., curtea I., precum și de la subagenții din toate comunele mai mari.

Agenturi principale:

în Arad, Brașov, Cașovia, Cluș, Timișoara și Făgăraș.

(5) 36—52

(44) 5—20

8 zile se lasă spre probă.

Numai 2.75 fl.

Să trimite cu rambursă ori anticipându-se prețul.

Un esecelent ceas de busunar Remontoir, de nichel sistem „Patent Roskopf.“ Se vinde cu garanță de 3 ani. — Se dă gratis și o frumoasă catenă aurită și alte articole de reclam.

Celor ce nu le convine li se retrimite banii.

M. I. HOLZER

mare deposit de ceasuri și juvaere.

(Austria) Krakovia Dietelsgasse 66.

Liferanțul oficialilor de stat.

Prețouranturii se trimit la cerere gratis și franco.

Se caută agenți.

— Anunțul se poate reproduce. —

Bani mijlocesc mai ieftin, mai discret, și mai iute:

Ofițerilor, oficanților privați și de stat, industriașilor, neguștorilor și persoanelor apte de credit.

Pe lângă replătire avantajoasă

Pe căsi, pământuri, realități, mijlocesc în locul prim al doilea și chiar și al treilea împrumuturi de amortisațiune cu 4 1/2 și 5 %.

Conversiunile cele mai complicate le mijlocesc iute, pe lângă remunerare ulterioară.

Câștig informațiuni industriale și comerciale de natura cea mai discretă din toate părțile țării, și în sfârșit,

cauzele de tranșare ale comercianților necapabili de a plăti le descurc cu pricepere și mare grijă.

Pentru răspuns e de a se aclude marcă.

SZENES A.

Cancelarie de informații și tranșării comerciale.

BUDAPEST, VII. Erzsébet körút 22, 112.

(7) 36-52

Numărul patentei 16.794.

Carol Beck

pregătitor de ventilătoare patentate pentru ferestă.

BUDAPEST, VIII, József-utoza 14.

În atenția directorilor de școală!

6000 de bucăți sunt deja în folosință!

Pentru luarea măsurii, mă rog să vă adresați mie.

Nu ști nime ce-î sănătatea!!

și care ne-o putem păstra numai pe lângă ventilație potrivită.

Ventilatorul aflat și patentat de către Carol Beck este fabricațiune magiară, care întrece toate ventilătoarele din străinătate, atât în ce privește scopul, cât și bunătatea. Din punct de vedere sanitar, curentul e eschis prin apertura de 45 %. Se pot aplica la toate ferestile. Am foarte multe scrisori de recunoștință, cari dovedesc, că publicul e deplin mulțumit.

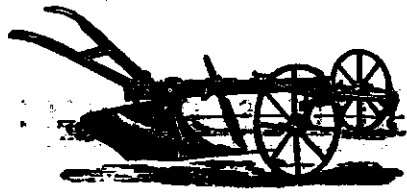
Prețurile ventilătoarelor:

Cel mai mare și mai greu, cu decorațiune.	C. 25.—
Pentru ferestă comune, școli, institute și locuințe private	„ 13.—
Pentru ferestă mai ușoare și mai simple	„ 9.—
Ferestă de Closett	„ 7.60

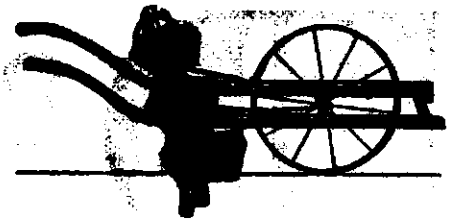
Preliminar de spese gratuit:

Ventilătoarele mele se folosesc în următoarele locuri mai renumite. Casina Națională magiară, Ministeriul de comerț, Gimnasiul reformat, Ludoviceul, Școlile elementare de stat din Kis-Pest și în mai multe spitale și școli din capitală și provincă, dovedindu-se de foarte bune.

Comandele atât în loc, cât și în provincă se efectuesc foarte prompt și foarte repede.

Atelierul de mașini și de
pluguri țal lui

Eugen Nicola

din B L A Ș.

Se recomandă pentru pregătirea a orice fel de lucru, ce cade în acest fel și anume: *mașini și instrumente economice, pluguri schimbătoare, mașini de frecat cucuruzul, mașini de îmblătit.*

Face tot felul de

REPARATURI

la mașini cu vapor și alte soiuri de mașini. (51) 2-10

MERSUL TRENURILOR pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobre 1903.

Budapesta—Predeal										Copșa-mică—Sibiu—Avrig—Făgăraș										
Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón.	
10.00	8.50	2.10	pl.	Viena	sos.	1.50	1.50	6.20	2.21	4.43	11.14	7.10	pl.	Copșa mică	sos.	6.10	9.32	3.09	12.35	
9.00	5.45	9.15		Budapesta		7.10	9.35	7.50	3.50	6.36	12.42	8.50		Ocna		4.55	8.15	1.34	11.01	
11.56	9.02	11.12		Szolnok		3.37	5.32	3.46	4.12	7.04	1.04	9.15	sos.	Sibiu	{ pl.	4.25	7.41	1.05	10.30	
2.14	11.33	12.47		P. Ladány		12.54	3.56	1.12	4.33				pl.		{ sos.				tr. m.	
3.49	1.48	2.11	sos.	Oradea-mare	{ pl.	11.04	2.33	11.36	5.23					Tâlmaciu-m.		7.33			8.57	
4.10	2.06	2.18	pl.	Mező-Telegd		10.44	2.32	11.15	6.15					Avrig		6.45			8.04	
4.50	3.04	2.51		Rév		10.07	2.03	10.43	8.34					Făgăraș	pl.	3.32			7.15	
5.33	3.50	3.26		Bratca		9.32	1.37	10.13											4.25	
5.56	4.14			Ciucia		9.11		9.55												
6.42	5.02	4.16		B. Huiedin		8.37	12.55	9.24	4.00	9.06	4.25			Mureș-Ludoș		6.49	7.30			
7.23	5.49	4.52		Ghârbău		7.58	12.23	8.48	5.01	10.29	5.39			Zau		5.52	6.35			
8.11	6.42			Cluș	{ pl.	6.59	11.10	7.13	6.57	12.48	7.19			Tagu-Budatelic		4.10	4.54	9.44		
8.32	7.12	5.55	sos.	Apahida	{ sos.	6.17	10.50	6.45	7.55	1.55				St. Mihai de câmpie			3.44	8.46		
8.54	8.30	6.11	pl.	Ghiriș		5.41	9.29	5.12	8.47	3.02				Lechința			2.48	7.43		
9.11	8.59	6.27		Cucerdea	{ pl.	5.22	9.00	4.43	9.24	3.52				S. Măghiaruș			2.02	6.52		
10.17	10.29	7.26		Uióra	{ sos.	3.11	8.55	4.33	10.14	4.55				Bistrița			1.16	5.55		
10.47	11.16	7.50		Vintul de sus		3.02														
10.56	11.31	7.52		Aiud		2.56		4.27	3.16	8.10	9.10	1.25		pl.	Cucerdea	sos.	7.42	2.38	8.30	12.31
11.03	11.40			Teiuș	{ pl.	2.49	8.29	3.59	3.57	8.51	9.51	2.17		Ludoș		7.04	1.55	7.37	11.43	
11.12	11.50			Crăciunel	{ sos.	2.27	8.12	3.38	4.44	9.40	10.35	3.14		Cipău		6.24	1.19	6.51	10.44	
11.34	12.20	8.16		Blaș-Küküllőszög		2.05	3.33	3.02	5.34	10.30	11.27	4.17		sos.	Oșorhei	{ pl.	5.30	12.25	5.43	9.35
11.52	12.46	8.32		Micăsasa		1.47	3.18	8.00	5.45	10.42		4.42		pl.	Regh-săs.	{ sos.		8.45	5.04	9.15
12.24	1.48	8.37		Copșa-mică	{ pl.	1.11	2.51	7.34	7.14	12.16		6.11		sos.		pl.	7.24	3.30	7.54	
12.53	2.20			Mediaș	{ sos.	12.58	2.16	6.56												
1.02	2.29	9.04		Elisabetopol		12.06	2.14	6.50	7.33	10.50	5.40	10.26	6.29							
1.45	3.11	9.31		Sighișoara	{ pl.	11.45	2.14	6.50	7.33	10.50	5.40	10.26	6.29							
2.01	1.05	5.27	9.43	Hasfalău		11.09	2.14	6.50	7.33	10.50	5.40	10.26	6.29							
2.15	1.09	3.32	9.47	Homorod		10.53		6.37	7.55	11.12	6.02	10.48	6.51							
2.33	4.08	10.01		Agostonfalva		10.24		6.16	7.33	11.12	6.02	10.48	6.51							
3.04	4.45	10.25		Apafa		9.48	1.14	5.49	7.33	11.12	6.02	10.48	6.51							
3.40	2.02	5.27	10.53	Feldióra		9.02	1.07	5.42	4.37	9.40	4.36									
3.47	2.15	5.43	11.00	Brașov	{ pl.	8.43	12.53	5.28	7.33	12.32	7.47									
4.03	2.29	6.08	11.14	Timiș	{ sos.	7.80		4.23	7.33	12.32	7.47									
5.28	7.52	12.26		Predeal		6.49		3.50	7.33	12.32	7.47									
6.03	8.32	12.58		București	pl.	6.27		3.35	7.33	12.32	7.47									
6.34	9.09	1.16				5.56		3.15	7.33	12.32	7.47									
7.10	9.40	1.35				5.20		2.45	7.33	12.32	7.47									
7.50	5.07	10.25	2.09			10.14		2.18	7.33	12.32	7.47									
8.55		2.19						1.42	7.33	12.32	7.47									
4.40		3.01						1.17	7.33	12.32	7.47									
5.10		3.31						0.95	7.33	12.32	7.47									
11.55		9.10							7.33	12.32	7.47									

Notă: Orele însemnate în stânga stațiilor sînt a se citi de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. — Numerii încadrați cu linii mai negre însemnă orele de noapte.